

SÖYLEŞİ

“Çocuklar incinmesin, kırılmasın ama bilsin”

Müge İplikçi yeni romanında çocukları yeraltı karanlığından güneşli zeytin bahçelerine çıkarıyor.

ÖZGE TABAK

Müge İplikçi “Dondurmam Tılsım”da çocukları zeytin ağaçlarıyla ünlü bir kasabaya, Seher ve Saniye’nin hayatına misafir ediyor. Babasını maden kazasında kaybetmiş ve annesiyle birlikte Zerrin Hala’sına sığınmış Seher, havuz problemleri çözerken hayatın bambaşka soru ve sorunlarıyla yüzleşip çözümlerin kahramanı oluyor. İplikçi’yle kitabını ve çocuk edebiyatını konuştuk.

● **“Dondurmam Tılsım” hangi yaş grubu için yazıldı, okuyan gençleri ne bekliyor bu kitapta?**

5, 6, 7. sınıflar için; 11, 12, 13 yaş dilimine hitap ediyor. Onları geleceğe hazırlamak açısından da önemli bir adım olduğuna inanıyoruz. Eğlenmek isteyen eğlenecek, düşünmek isteyen de düşünecek. İkisini birlikte yapmak isteyeniyi başına basabilecek bir kitap. Düşünsel boyutta madde madde çalışılabilecek bir kitap olduğu kadar yaz tatilinde okunacak bir kitap formatında da aynı zamanda...

● **Kitabın hazırlık sürecinden bahsedebilir misiniz?**

Tematik olarak bakıldığında yetişkinler için yazılması gereken bir kitabı çağırıyordu “Dondurmam Tılsım”. İçerisinde doğa katliamı var; madencilerin yaşadığı dram, çocukların ve eşlerin, madencilerin yalnızlığı var. Arkada da vahşi kapitalizm var. Bunları genç okurlarla buluşturma düşüncesi, Türkiye’yi de düşünmek olursak cesaret gerektiren bir adımdı, diye düşünüyorum. Bütün bu kavramları içinde barındırdığı halde bu kitabı bir çocuk kitabı olarak çıkarmanın da bir başarı olduğuna inanıyorum. Çocuklar tarafından rahatlıkla okunabilecek bir kitap.

● **“Bu kavramları çocuklara nasıl anlatmalıyız?”ı mı göstermek istediniz?**

Günışığı Kitaplığı’ndan çıkan bütün kitaplarımda bu tip zor konuları çocuklarla buluşturmayı hedefliyorum. Belki

de bu yetişkin edebiyatından gelen bir alışkanlığım, yetişkinler için yazdıklarım da bu temalar ağırlıktadır. Ama tabii bunu çocuklara taşımak daha bir külfetti. Bugüne kadar çocuklarla olan buluşmalarımızda hiçbir sorun çıkmadığı gibi tam tersi onlar beni her buluşmamızda biraz daha büyüten, “Şunu da yap,” diye fişekleyen bir okur kitlesi oldu. Kitabı yazarken de tabii ki eğlendim. Benim için de yeni bir denemeydi çocuk kitabı bağlamında bakıldığında. Farklı bir kurgu içerisinde yol alıyor hikaye. Bakalım çocuklar nasıl bulacak.

● **Doğa katliamı, madencilerin yaşadıkları gibi konuları aktarırken nelere dikkat ettiniz?**

Bu kitabın okurları gelecek 10 yıl içerisinde Türkiye’ye şekil veren yetişkinler olacak. En başından, çocuk edebiyatıyla haşır neşir olduğum zamandan beri hep kafamda oluşturduğum cümle şu: “Onlara yalan söylemememiz lazım.” Türkiye’nin geçirdiği süreç hiçbir zaman pembe bir tablo değil. Bu tablonun en kısa zamandaki önemli aktörleri de onlar olacak. Dolayısıyla bu yaşanan gerçekleri de bir şekilde bilmek zorundalar. Ama tabii ki bunu yetişkinlere sunduğum tarzda sunmamak, pedagojik yapıyı hiçbir zaman atlamamak gerekiyor.

● **Kitapta güçlü kadın karakterler olarak Zerrin Hala ve Yeliz Öğretmen çıkıyor karşımıza. Karakterleri belirlerken nelere dikkat ettiniz?**

Zerrin Hala ile, ne yazık ki bütün dünyada yaygın olan erken yaşta evlendirilen çocukların ve gençlerin altını çizmek istedik. Ama aynı zamanda şunu da göstermek istedik: Koşullar ne olursa olsun insanlar itildikleri koşullardan yaşama seslerini çıkarabilir, mücadelelerine devam edebilir. Zerrin Hala’ya bu yüzden çok saygı duyuyorum. Yaşama küskün bir kadın olmasına rağmen yaşamla yan yana durabilen bir kadındır kitapta. Çocuklara vermek istediğim

FOTOĞRAF: HÜSEYİN ÖZDEMİR

mesaj Zerrin Hala özelinde oydu. Yeliz Öğretmen de küskün bir kadın figürü ama o da mesleğiyle yaşama tutunmuş. Gerçek anlamda idealist bir öğretmen, mesleğini doğru uygulayan bir kadın. Çocukların ikisi de madende çalışan işçilerin çocukları. Biri babasını maden kazasında yitirmiş, diğerinin babası hâlâ çalışıyor. Onların yaşamla kurdukları bağı alabildiğine coşkuyla vermek istedim ki yan kahraman oldukları için çocuklar fazla üzüntüye, hüzne kapılmasın. Saniye özellikle çok neşeli bir figür. Onu özellikle öyle yaptık ki ağır temaları biraz dengelesin.

● **Kadınların merkezde olmasında sizin kadın çalışmalarını eğitiminizin de etkisi var sanıyorum.**

Kadın çalışmaları hâlâ çok etkilediğim bir alan. Ve bütün kitaplarıma yansıyor. Hepsinde kadın neredeyse merkezdedir. ‘Öteki’ sorunu merkezdedir. Ötekiye doğru bakışımızın bizleri buluşturabileceğine inanan bir yazarım. Dolayısıyla onu vermek benim için çok önemli. Bana bir misyon biçilecekse tabii ki bu olabilir.

● **Başka projeleriniz var mı yakında? Öyküyle mi devam edeceksiniz?**

Öykü ilk göz ağrım olduğu için ona çok ayrı bir sevgim var. Roman daha matematiksel geliyor bana. Öyküde daha bir ruh işi; farklı, uçarı bir ruh var. Yetişkinler için bir öykü projem var. Daha genç yaşta, ilkökul bir için bir proje düşünebilirim. Harikulade bir yaratıcılıkları var. O yaratıcılıkla yarışmak isterim açıkçası.

“Dondurmam Tılsım”

Müge İplikçi
Günışığı Kitaplığı
Fiyatı: 14 TL

“Çocukları gözeterek yazıyorum”

● **“Uçan Salı”yla başladı çocuk kitabı serüveniniz. Yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatına geçerken bir çekince yaşadınız mı?**

Çocuk ve gençlik edebiyatı alanına girmek ciddi bir riskti. Çünkü çok zor bir alandır. Bir kere ait olmadığınız bir yaş dilimindeki insanlara hitap ediyorsunuz. Üstelik büyük olarak hitap ediyorsunuz. “Uçan Salı” beni mahcup etmedi. Çocuklardan çok iyi bir yorum silsilesi alıyorum. Diğer çocuk kitaplarım için de keza öyle. Yetişkinlere yazdığımız zaman bir yazar olarak “Acaba verilen mesaj okuru hırpalar mı? Hırpalamasa keşke” gibi bir kaygınız yoktur. Ama çocuk edebiyatı için bunu söyleyemem. Çünkü ilk etapta onları gözeterek yazıyorum. İncinmesinler, kırılmasınlar ama bilsinler.

● **Çocuk edebiyatına yönelme sebebiniz bu mesajı verebilmek miydi?**

Onun etkisi var tabii. Bir yanda da içimde hâlâ bir çocuk yaşıyor benim. O çocuk olduğu için aslında yazıyorum. O çocuk olduğu müddetçe de çocuklar için yazmaya devam edeceğim.

● **Çocuk edebiyatı bir dönem neredeyse yok sayılıyor denebilecekken son dönemde çok gelişti. Uluslararası ödüllere katılıyor yazarlarımız...**

Tabii. Böyle olması gerekiyor zaten. Artık Türkiye’deki çocuk edebiyatı dünyadaki çocuk edebiyatıyla yarışabilecek kıvamda. Esasen Türkiye edebiyatı dünya edebiyatıyla yarışabilecek kıvamda. Gereken önem verilmeye başladı. Yeterli değil ama başladı diyebiliriz. ■